

การพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเยาวชนผู้กระทำความผิดในศาลเยาวชน และครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทรา

DEVELOPMENT OF THE TRAINING PACKAGE BASED ON BUDDHIST PSYCHOLOGY FOR BEHAVIORAL DEVELOPMENT OF JUVENILE OFFENDERS IN JUVENILE AND FAMILY COURT OF CHACHOENGSAO PROVINCE

ลักษณ์ แสงส่อง* พระมหาเผื่อน กิตติโสภโณ** สิริวัฒน์ ศรีเครือตง***

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเยาวชนผู้กระทำความผิดในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทรา” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมกระทำความผิดซ้ำ ความก้าวร้าวความโกรธ ความเห็นที่ถูกต้องของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทรา 2) เพื่อสร้างและทดลองใช้ชุดฝึกอบรมตามหลักพุทธจิตวิทยากับเด็กที่กระทำความผิดในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทรา 3) เพื่อนำเสนอผลการใช้ชุดฝึกอบรมตามหลักพุทธจิตวิทยากับเด็กที่กระทำความผิดในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นเยาวชนที่กระทำความผิดอยู่ในระหว่างพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทรา อายุ 15-17 ปี จำนวน 60 คน ด้วยวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยสร้างชุดฝึกอบรมทดลองกับเยาวชน 7 วัน ติดตามผลหลังจาก 3 เดือน ติดตามครบ 3 เดือนพบว่า เยาวชนกลุ่มทดลองไม่มีพฤติกรรมกระทำความผิดทางคดี และคะแนนแบบวัดทัศนคติต่อการกระทำความผิด และแบบวัดความก้าวร้าวความโกรธ ต่ำกว่ากลุ่มควบคุม และต่ำกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และมีค่าเฉลี่ยคะแนนแบบวัดความคิดเห็นที่ถูกต้องสูงกว่ากลุ่มควบคุมและระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ: เยาวชนกระทำความผิด, ชุดฝึกอบรม.

* หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙.

** ภาควิชาพุทธจิตวิทยา สาขาวิชาพุทธจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

*** ภาควิชาพุทธจิตวิทยา สาขาวิชาพุทธจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

Abstract

The research entitled " Development of The Training Package Based On Buddhist Psychology for Behavioral Development of Juvenile Offenders In Juvenile and Family Court of Chachoengsao province " is intended to 1) to study repeated delinquent behaviors, aggression and anger, and right attitude of delinquent juveniles of Chachoengsao Juvenile and Family Court, 2) to build and try the training package based on Buddhist psychology for the delinquent juveniles of Chachoengsao Juvenile and Family Court and, 3) to present the results of the training package based on Buddhist psychology for the delinquent juveniles of Chachoengsao Juvenile and Family Court. The sample of this research age 15-17 years are 60 delinquent juveniles selected by purposive sampling method. 30 delinquent juveniles were assigned as experimental group and another as experimental group with the selection of sample-specific. , On comparison after-follow up sessions of training and between groups, it founded that the average scores of the attitude toward delinquent behaviors, aggression and anger are in low level, and the average score of right view scale are in high level at statistical significant level 001.

Keywords: Desirable behaviors, Attitude toward delinquent behaviors.

1. บทนำ

สืบเนื่องมาจากสภาพปัญหา ของเยาวชนกระทำความผิดในจังหวัดฉะเชิงเทรา สอดคล้องกับข้อมูลสถิติการกระทำความผิดอาญาของเด็กและเยาวชนในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทราพบว่าปี 2558 (ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทรา, 2558) ความผิดคดีอาญาติดมากที่สุด ผู้กระทำความผิดเป็นวัยรุ่นชาย ที่มีลักษณะพฤติกรรมและอารมณ์ แนวโน้มไปในทางก้าวร้าว และใช้กำลังประทุษร้ายเหยื่อ ที่ไม่ยินยอม บางรายเสียชีวิต เพราะต่อสู้และดิ้นรน เหล่านี้เป็นปัญหาของวัยรุ่น จักรพงษ์ อารินวงศ์ (นายจักรพงษ์ อารินวงศ์, 2555) อ้างไว้ว่าความก้าวร้าวซึ่งอาจจะแสดงออกทางกายหรือวาจาก็ได้ เช่น ชกต่อย ทำลายข้าวของ หรือพูดจาหยาบคาย เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้มักจะเป็นที่รังเกียจของสังคมเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว เรามักจะเรียกว่า เด็กเถร (Delinquency) แต่ในธาตุกถา ปุคคลบัญญัติ (อภิ.ป. (ไทย) 36/45/157) ได้ให้นิยามลักษณะของความโกรธไว้ว่า กิริยาที่โกรธ ภาวะที่โกรธ โทสะ ความประทุษร้าย ภาวะที่ประทุษร้าย ความ

เกรี้ยวกราด ความพยายาม กิริยาที่พยายาม ภาวะที่พยายาม ความพิโรธ ความพิโรธตอบ ความเกรี้ยวกราด ความที่จิตใจไม่เบิกบานซึ่งเป็น

สาเหตุสำคัญของพฤติกรรมวัยรุ่น ชูจิรา กองแก้ว และคณะ (2558) อ้างว่า พฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนพบว่าสุราเป็นสาเหตุของการกระทำผิดและเป็นสาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง ภายหลังจากสุราได้เข้าสู่ร่างกาย เยาวชนจะกล้าและบ้าบิ่นจนนำมาสู่คดีอาญาทุกคดี และรวมคดีทางเพศด้วย แม้ว่ากระบวนการยุติธรรมมีหน้าที่หลักในการลดจำนวนอาชญากรในกลุ่มผู้กระทำความผิดที่ถูกดำเนินคดี และมีหน้าที่ในการยับยั้งป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดโดยการจับกุมผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

สาเหตุของปัญหาและการแก้ปัญหาอยู่ที่จิตใจของเยาวชน ซึ่งเด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำนั้น มักไม่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ใช้อารมณ์ในการแก้ไขปัญหา ใช้อารมณ์ในการดำเนินชีวิต ใช้อารมณ์ ไปในทางที่ไม่ถูกต้อง มีลักษณะโกรธและก้าวร้าว ถูกกระตุ้นและง่ายในการกระทำความผิด ไม่มีความกตัญญู ไม่มีการศึกษา และมักไม่มีอาชีพ การแก้ไขปัญหของเด็กและเยาวชนในกลุ่มนี้ มีลักษณะรวมกลุ่มตั้งแก๊ง มีวิถีชีวิต อยู่รวมกันโดยไม่เรียนหนังสือ เรียนไม่จบชั้นประถมศึกษา (ป.6) หรือไม่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) บางครั้งพบว่ากำลังศึกษาเล่าเรียนเรียนได้ไม่นาน มีลักษณะเบื่อหน่ายการเรียน เลิกเล่นการเรียน ระหว่างช่วงปีการศึกษา ทำให้เรียนไม่ต่อเนื่อง เยาวชนช่วงวัยนี้ โดยส่วนใหญ่จะต้องศึกษาและอยู่ในระบบของโรงเรียน แต่เพราะเยาวชนมีปัญหาเรื่องของการเรียน มีลักษณะเบื่อหน่ายการเรียน หนีเรียน มีปัญหากับทางโรงเรียน และครูที่โรงเรียน ทำให้ต้องออกจากโรงเรียนเมื่อไม่มีการศึกษา เยาวชนไม่มีอาชีพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใคร่ที่จะศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และองค์ประกอบของพุทธจิตวิทยาตามแนวพระพุทธศาสนาด้วยการสร้างชุดฝึกอบรมการปฏิบัติธรรม 7 วัน ด้วยการพัฒนารูปแบบ โดยใช้หลักไตรสิกขา 3 พรหมวิหาร 4 (พระครูใบฎีกาสุรพล อาสโภ, 2559) เป็นคุณธรรมสำหรับเป็นที่อยู่ของจิตใจแห่งพรหมสังคหวัตถุ 4 เพื่อให้บรรลุผลแห่งการปฏิบัติสัมมาปฏิบัติ คือ การปฏิบัติชอบ การปฏิบัติถูกต้อง สู่ปฏิเวธผลจากการศึกษาปริยัติซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ถูกต้อง การพัฒนาพฤติกรรมห่างไกลจากอกุศลธรรมเป็นศีลที่เกิดขึ้น (พระครูอุทัยกิจจารักษ์, 2559) แล้วนำมาไปใช้ในการดำรงชีวิต ตลอดจนสร้างความสันติสุขให้เกิดแก่สังคมสืบต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำ พฤติกรรมความก้าวร้าวความโกรธ พฤติกรรมความเห็นที่ถูกต้อง ของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อสร้างและทดลองใช้ชุดฝึกอบรมตามหลักพุทธจิตวิทยากับเด็กที่กระทำความผิดในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทรา
3. เพื่อนำเสนอผลการใช้ชุดฝึกอบรมตามหลักพุทธจิตวิทยากับเด็กที่กระทำความผิดในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทรา

3. ขอบเขตการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดฝึกอบรมตามหลักพุทธจิตวิทยา เป็น การสร้าง หรือออกแบบ ชุดฝึกอบรมด้วยวิธีบูรณาการ หลักพุทธธรรม ไตรสิกขา 3 พรหมวิหาร 4 สังคหวัตถุ 4 เพื่อพัฒนาพฤติกรรมเยาวชนกระทำความผิด ทักษะคิดวิเคราะห์ ความก้าวร้าวความโกรธ และทัศนคติความเห็นถูกต้อง

3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนที่กระทำความผิดต้องถูกดำเนินคดีทางด้าน กฎหมาย โดยมีคำสั่งจากศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทรา ให้เข้าศูนย์ให้คำปรึกษา ของ ศาลฯ เยาวชนมีอายุ 15 ถึง 17 ปีบริบูรณ์ จำนวน 60 คน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเยาวชนผู้กระทำความผิดในศาล เยาวชนและครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทรา” เป็นการวิจัยผสมผสานวิธี(Mixed Research) มีวิธีการ วิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือ ในการเก็บข้อมูล และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์ ใช้แบบ บันทึกรูปภาพติดตามผลหลังการฝึกอบรม 3 เดือน

4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กและเยาวชน อายุตั้งแต่ 15ปีจนถึง 17 ปี บริบูรณ์ กระทำความผิดในคดีอาญา ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ถ้าเป็นคดีอื่น ต้องมีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เข้ารับการประกันตัวในชั้นตรวจสอบการจับ และศาลสั่งให้เข้ารับคำปรึกษา กับนักจิตวิทยา อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทรา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) เลือกกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนเยาวชนที่ กระทำความผิดโดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) อายุระหว่าง 15-17 ปี ซึ่งเยาวชน สมัยครใจและได้รับความเห็นชอบจากผู้ปกครองของเยาวชนด้วย 2)ใช้ชุดฝึกอบรมวัดเพื่อหาค่า คะแนนที่มีกลุ่มใกล้เคียงกัน 3) ผู้พิพากษาเจ้าของคดี และ ผู้พิพากษาสมทบ ร่วมพิจารณาคัดเลือก ซึ่งผู้วิจัยได้คำนวณกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปG* POWER ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน และได้สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากเยาวชนที่กระทำความผิด จำนวน 30 คน มีความเข้าใจในโครงการอบรมและได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองไปตามหลักการ ของจริยธรรมการวิจัยในคน สมัยครใจเข้าฝึกอบรมในโครงการชื่อ “ฝึกวิปัสสนา 7 วันสำหรับเยาวชน ที่กระทำความผิด” และต้องมีเวลาเข้าฝึกอบรมจนจบหลักสูตรอย่างน้อย 80% ของระยะเวลาใน การฝึกอบรมติดต่อกัน 7 วัน

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เครื่องมือการวิจัยที่เป็นแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือการวิจัยที่ใช้แบ่งเป็น 9 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทราบการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา การกระทำผิดซ้ำ โดยแจกแจงตามความถี่และค่าร้อยละ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดทัศนคติเกี่ยวกับการกระทำความผิด จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบวัดความก้าวร้าวและความโกรธ จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบวัดเรื่องความคิดเห็นถูกต้อง จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 5 แบบบันทึกพฤติกรรม ไม่หวนกลับไปกระทำผิด จำนวน 14 ข้อ

ตอนที่ 6 แบบบันทึกพฤติกรรมเพื่อผู้ปกครอง จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 7 แบบบันทึกการบำเพ็ญประโยชน์จิตสาธารณะประจำวัน

ตอนที่ 8 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น และการติดตามผล 3 เดือน เกี่ยวกับการพัฒนาอารมณ์ ความคิด พฤติกรรม การกระทำผิด เพื่อสร้างจิตสำนึกระหว่างครอบครัว และการแก้ปัญหา จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 9 แบบสอบถามความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 ท่าน เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบพุทธจิตวิทยาเพื่อลดการกระทำผิดของเยาวชน จำนวน 5 ข้อ

4.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมเชิงพุทธจิตวิทยา และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังต่อไปนี้

1) ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ในการพรรณนาข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง (อรุณี อ่อนสวัสดิ์, 2551)

2) ใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการวิจัย โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549).

3) ได้นำคะแนนเฉลี่ยไปเปรียบเทียบก่อนและหลังฝึกอบรมของเยาวชนด้วยวิธีทางสถิติ t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

5. ผลการวิจัย

5.1 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

เพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 60 คน ในการวิจัยส่วนใหญ่ เพศชาย จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 67 เพศหญิงอายุ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33

อายุ พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ อายุ 15 ปี ถึง 17 จำนวน 60 คน กลุ่มทดลองเพศชาย อายุ 15 ปี ถึง 17 จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100 กลุ่มควบคุม เพศชายอายุ 15 ปี ถึง 17 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 67 เพศหญิงอายุ 15 ปี ถึง 17 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33

ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มทดลอง ชายอายุ 15 ปีถึง 17 ปี ไม่จบประถม 8 คน คิดเป็น ร้อยละ 26 ไม่จบมัธยมศึกษาต้น จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33 กำลังศึกษามัธยมศึกษา ป้าย 5 คน คิดเป็นร้อยละ 20 กำลังเรียน กศน.มัธยมต้น 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23

กลุ่มควบคุมชายอายุ 15 ปีถึง 17 ปี ไม่จบประถม 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 13 ไม่จบ มัธยมศึกษาต้น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13 กำลังศึกษามัธยมศึกษาป้าย 11 คน คิดเป็นร้อยละ 36 กำลังเรียน กศน.มัธยมต้น 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33 กำลังเรียน ปวช 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3

คติ พบว่า กลุ่มทดลอง อายุ 15 ปีถึง 17 ปี คติยาเสพติด 10 คนคิดเป็นร้อยละ 33 คติ ความรุนแรง 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23 คติความผิดทางเพศ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13 คติลักทรัพย์ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13 คติแข่งรถจักรยานยนต์ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16

กลุ่มควบคุม อายุ 15 ปีถึง 17 ปี คติยาเสพติด 10 คนคิดเป็นร้อยละ 33 คติความ รุนแรง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16 คติความผิดทางเพศ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3 คติลักทรัพย์ 5 คน คิด เป็นร้อยละ 16 คติแข่งรถจักรยานยนต์ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 30

5.2 แบบวัดความคิดเห็นทั้ง 6 ด้าน ก่อนการฝึกอบรมของกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุม

พบว่า แบบวัดความคิดเห็นทั้ง 6 ด้าน จากแบบสอบถาม จำนวน 60 ชุด พบว่า เด็ก และเยาวชนมีสาเหตุที่กระทำความผิดอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 1.619 ระดับรองลงมาคือแก้ปัญหาด้วยความรุนแรง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.561 และการให้ความสำคัญเพื่อนมากกว่าครอบครัว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.482 ขาดการควบคุมอารมณ์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.479 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าพฤติกรรมอยู่ในระดับมากทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยมาก 3.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.401

5.3 แบบวัดความคิดเห็นเรื่องการกระทำผิดทางคติ จำนวน 20 ข้อ ก่อนการรับการ ฝึกอบรมของกลุ่มทดลอง และ กลุ่มควบคุม

(1) แบบวัดด้านพฤติกรรมการกระทำผิดทางคดี ทศนคติต่อการกระทำผิด มีคะแนนมากที่สุด 1 ข้อ คือ บางครั้งฉันก็แอบใช้ยา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .964 (2) ด้านการควบคุมอารมณ์และการแก้ปัญหา มีคะแนนมากที่สุด 2 ข้อ คือ การพูดจาหยาบคายเป็นเรื่องปกติของวัยรุ่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .898 และ ข้อ ลูกผู้ชายฆ่าได้หยามศักดิ์ศรีกันไม่ได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .845 (3) ด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างครอบครัว มีคะแนนมากที่สุด 4 ข้อ และ (4) ด้านขาดสำนึกผิดและการตระหนักรู้ คะแนนมากที่สุด คือ ฉันจะไปหางานทำเพื่อช่วยเหลือครอบครัว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.017 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าพฤติกรรมอยู่ในระดับมากทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมมาก 3.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.112

(2) แบบวัดความคิดเห็นความก้าวร้าวและความโกรธอยู่ในระดับปานกลาง คือ การกล้าแก้ปัญหา ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.412 สามารถสังเกตเห็นความก้าวร้าวและความโกรธ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.735 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.275 การตระหนักถึงผลเสียความก้าวร้าวและความโกรธ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.119 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.681 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมเท่ากับ 1.374 พบว่าพฤติกรรมความก้าวร้าวและความโกรธอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

(3) แบบวัดเรื่องมีความคิดเห็นถูกต้อง อยู่ในระดับน้อย เรื่องของสังคหวัตถุ 4 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.271 เรื่องของพรหมวิหาร 4 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.341 เรื่องของไตรสิกขา 2.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .997 ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 1.271 อธิบายได้ว่าก่อนการเข้ารับการพัฒนารูปแบบพุทธจิตวิทยา มีแนวโน้มที่มีความคิดเห็นถูกต้องอยู่ในเกณฑ์น้อย รวมถึงเรื่องของหลักธรรม ไตรสิกขา 3 พรหมวิหาร 4 สังคหวัตถุ 4 อยู่ในเกณฑ์น้อย

6 อภิปรายผล

6.1.คะแนนทัศนคติต่อการกระทำผิด พบว่า ก่อนการฝึกอบรมเยาวชนกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติต่อการกระทำผิดเท่ากับ ($\bar{X} = 53.07$,S.D.= 6.624) ในระยะหลังการทดลองเยาวชนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติต่อการกระทำผิดเท่ากับ ($\bar{X} = 20.30$, S.D.= 4.842) สรุปได้ว่า เนื่องจากค่า sig น้อยกว่า .001 จึงสรุปได้ว่า หลังการทดลองเยาวชนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติต่อการกระทำผิดก่อนและหลังแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6.2.คะแนนความโกรธและความก้าวร้าว พบว่า ก่อนการฝึกอบรมเยาวชนกลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยความโกรธและความก้าวร้าวในระยะก่อนฝึกอบรมเท่ากับ ($\bar{X} = 87.40$, S.D. = 5.476) เยาวชนกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนความโกรธและความก้าวร้าวในระยะหลัง

ฝึกอบรมเท่ากับ ($\bar{X} = 30.87$, S.D. = 4.818) เนื่องจาก sig น้อยกว่า .001 สรุปได้ว่า หลังการทดลองเยาวชนกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนและในระยะหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนความโกรธและความก้าวร้าวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6.3.คะแนนความคิดเห็นถูกต้อง พบว่า ในระยะก่อนการฝึกอบรมเยาวชนกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นถูกต้องเท่ากับ ($\bar{X} = 15.17$, S.D.= 2.086)ในระยะหลังการฝึกอบรมเยาวชนกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นถูกต้องเท่ากับ ($\bar{X} = 53.07$, S.D.= 4.842)เนื่องจากค่า sig มากกว่า .05 จึงสรุปได้ว่า เยาวชนกลุ่มทดลองในระยะก่อนฝึกอบรมและระยะหลังฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นถูกต้อง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

6.4. มีการติดตามผล หลังการฝึกอบรม 3 เดือน พบว่า เยาวชน กลุ่มทดลอง ไม่พบว่ากระทำความผิดซ้ำ แต่พบว่ากลุ่มควบคุมกระทำความผิดซ้ำ กลุ่มทดลองกลับมาเสพยาบ้าจำนวน 2 รายแต่กลุ่มควบคุมกลับมาเสพยาบ้าจำนวน 10 ราย กลุ่มทดลองไม่พบว่ามีปัญหาทางด้านอารมณ์ แต่พบว่ากลุ่มควบคุมมีปัญหาทางด้านอารมณ์ กลุ่มทดลองไม่พบการทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น แต่พบว่ากลุ่มควบคุมการทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น กลุ่มทดลองมีปัญหาความสัมพันธ์กับครอบครัวจำนวน 1 รายแต่กลุ่มควบคุมมีปัญหาความสัมพันธ์กับครอบครัวจำนวน 22 ราย กลุ่มทดลองทั้งหมดมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ แต่กลุ่มควบคุมมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่เพียง 5 ราย กลุ่มทดลองเรียนหนังสือ แต่กลุ่มควบคุมเรียนหนังสือ 5 ราย กลุ่มทดลองทำงาน 15 รายแต่กลุ่มควบคุมทำงาน 2 ราย กลุ่มทดลองทั้งหมดช่วยเหลืองานในบ้าน แต่กลุ่มควบคุมช่วยเหลืองานในบ้าน 5 ราย กลุ่มทดลองไม่พบว่าให้ความสำคัญกับเพื่อนมากกว่าครอบครัว แต่กลุ่มควบคุมกลับให้ความสำคัญกับเพื่อนมากกว่าครอบครัว กลุ่มทดลองไม่พบว่าเที่ยวเตร่กลางคืน แต่กลุ่มควบคุมมีการเที่ยวเตร่ในเวลากลางคืน 28ราย กลุ่มทดลองทั้งหมดไม่พบว่าอยู่นอกบ้านมากกว่าอยู่ในบ้าน แต่กลุ่มควบคุมทั้งหมดอยู่นอกบ้านมากกว่าอยู่ในบ้าน กลุ่มทดลองทั้งหมดไหว้พระ สวดมนต์ นั่งสมาธิ บำเพ็ญประโยชน์วันละ 1 อย่าง มีสัมมาคารวะ ช่วยเหลือมีน้ำใจ ควบคุมความโกรธ รักษาศีล แต่กลุ่มควบคุมทั้งหมดไม่มีการไหว้พระ สวดมนต์ นั่งสมาธิ บำเพ็ญประโยชน์วันละ 1 อย่าง มีสัมมาคารวะ ช่วยเหลือมีน้ำใจ ควบคุมความโกรธ รักษาศีล กลุ่มทดลองมีปิยะวาจา 27 ราย ทั้งหมดไม่พูดจาหยาบคาย แต่กลุ่มควบคุมมีปิยะวาจา 3 ราย พูดจาหยาบคาย 27 ราย กลุ่มทดลองสามารถหาเลี้ยงครอบครัว 15 ราย แต่กลุ่มควบคุม 2 ราย กลุ่มทดลองเลิกบุหรี่ได้ 20 ราย แต่กลุ่มควบคุมไม่สามารถเลิกได้ กลุ่มทดลองทั้งหมดเลิกติดเกม แต่กลุ่มควบคุมทั้งหมดยังติดเกม ไม่พบว่ากลุ่มทดลองไม่เรียนหนังสือ แต่กลุ่มควบคุมไม่เรียนหนังสือ 20 ราย กลุ่มทดลองเข้าวัดฟังธรรม ทำบุญทำทานในวันสำคัญ 25 ราย แต่กลุ่มควบคุมไม่พบว่าเข้าวัดฟังธรรม ทำบุญทำทานในวันสำคัญ กลุ่มทดลองทั้งหมดพบว่าการสำนึกผิด แต่กลุ่มควบคุมมีการสำนึกผิด 5 ราย

6.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมแบบมีของเยาวชนหลังจากติดตามผล 3 เดือน จากการฝึกอบรม ผลการบันทึกทำกิจกรรมจากใบงาน ผลการบันทึกแสดงความคิดเห็นในสมุดบันทึกของเยาวชนในการบำเพ็ญประโยชน์ และพฤติกรรมเรื่องอารมณ์ในแต่ละวัน สรุปได้ดังนี้

6.6) ผลการบันทึกแสดงความคิดเห็นของเยาวชน

เยาวชนบันทึกความรู้สึกในแต่ละวันในสมุดบันทึก มีข้อคำถาม 2 ข้อดังนี้ (1) ได้อะไรจากการปฏิบัติบ้าง (2) จะนำสิ่งใดไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงความรู้สึกและพฤติกรรมในแต่ละวัน สรุปเป็นภาพรวมดังนี้ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก)

วันที่ 1 เยาวชน รายงานว่า ได้เรียนรู้ ระเบียบแถวแบบทหาร ผีกระเบียบวินัย ในวันที่ 2 เข้าใจเรื่องของไตรสิกขา และประวัติของพระพุทธเจ้า มีความศรัทธาในพระพุทธเจ้า ในวันที่ 3 เยาวชนส่วนใหญ่รายงานว่าได้เรียนรู้การกราบและการไหว้ที่ถูกต้อง ได้ข้อคิด ได้นั่งสมาธิ สวดมนต์ อานิสสของศีล สมาธิ พังธรรม เข้าใจเรื่องของไตรสิกขา และประวัติของพระพุทธเจ้า ส่วนวันที่ 4 เยาวชนส่วนใหญ่รายงานว่าได้เรียนบาป บุญ นรก สวรรค์ เข้าใจเรื่องของพรหมวิหาร 4 เพื่อละความโกรธ การมีเมตตา ธรรมะสร้างโลก อานิสสของการแผ่เมตตา วันที่ 5 เยาวชน รายงานว่า ได้เรียนรู้ อารมณ์ความก้าวร้าวและความโกรธ เป็นสาเหตุแห่งการนำตนไปสู่การกระทำความผิด และเห็นแบบอย่างที่ดี และไม่ดี ทำให้รู้จักตัดสินใจ เรื่องการเลียนแบบ ผ่านประสบการณ์เยาวชนที่กระทำความผิดด้วยกัน ให้ความสำคัญของการมีชีวิตอย่างถูกต้อง วันที่ 6 เยาวชน รายงานว่าได้เรียนรู้การบำเพ็ญประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ ผ่านการเจริญสติด้วยการทำงาน วันที่ 7 เยาวชน รายงานว่า ได้เรียนรู้ และแสดงความกตัญญูทวดบิดาต่อบิดามารดา ได้กอดและได้ขอโทษ ได้แสดงความรักผ่านกิจกรรม และจะนำความรู้และข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในเรื่อง การรักษาศีล การทำสมาธิ และการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นวันละ 1 อย่าง จากใบบันทึกของนักศึกษาทำให้เห็นว่า เยาวชนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้จากการอบรม และมีความตั้งใจที่จะนำข้อคิดไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้ใบแสดงความคิดเห็นหลังจากจบการฝึกอบรม มีข้อคำถาม 4 ข้อดังนี้ 1) ต้องการทำอะไรเพื่อครอบครัว 2) ได้ประโยชน์อย่างไรบ้าง 3) ให้เสนอแนะ เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงความรู้สึกและพฤติกรรมในแต่ละวัน สรุปเป็นภาพรวมดังนี้ ดังนี้

(1) ต้องการทำอะไรเพื่อครอบครัว ยกตัวอย่าง

ผลการศึกษาพบว่า เยาวชนแสดงความคิดเห็นสูงสุด อยากกลับบ้านไปมากที่สุดอยากทำให้คนในครอบครัวมีความสุขและภูมิใจ อยากเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองใหม่ ประพฤติตัวเป็นเด็กดี ช่วยแบ่งเบาภาระงานบ้าน อยากมีเวลาให้ครอบครัวมากขึ้น การให้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ต่อคนอื่นมากกว่านี้

(2) เยาวชนมีความรู้สึกประทับใจจากการฝึกเป็นกลุ่มและมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมใดบ้าง ผลการศึกษาพบว่า เยาวชนชอบการเจริญสติด้วยการทำงาน เพราะสามารถนำกลับไป

ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ได้ฝึกสมาธิ สวดมนต์ร่วมกัน ทำให้จิตใจสงบ เกิดความคิด ทำให้รู้สึกกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมมากขึ้น การฝึกระเบียบวินัย แบบทหาร ชอบสื่อการสอนวิทัศน์ บาป นรก สวรรค์ ประวัติพระพุทธเจ้าฉบับการ์ตูนและฉบับภาพยนตร์

(3) เยาวชนเสนอข้อแนะนำในการทำกิจกรรมครั้งนี้

ผลการศึกษาพบว่า เยาวชนส่วนใหญ่ มีข้อเสนอแนะว่า ระยะเวลาการฝึก 7 วันมากเกินไป ต้องการลดการฝึกเหลือ 3 วัน กิจกรรมทุกกิจกรรมมีความหลากหลายสนุก ได้รับความรู้มากมาย แต่ควรลดการฝึกให้น้อยกว่านี้

ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์และติดตามผล 3 เดือน หลังการทำกิจกรรม ผู้วิจัยพบว่า เยาวชนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกระทำความผิดจาก 30 คน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด 29 คน อีก 1 ราย แอบไปเสพยา 1 ครั้ง ภายใน หนึ่งเดือน จำนวน 30 ราย ไปสมัครเรียน 20 ราย ทำงาน 8 ราย อยู่บ้านไม่ได้ทำอะไร 2 ราย เพื่อรอสมัครเรียน และรองานที่กำลังสมัคร จำนวน 30 คน เยาวชนสามารถควบคุมพฤติกรรมความก้าวร้าวและความโกรธได้ 30 คน จะหลีกเลี่ยงความรุนแรงด้วยวิธีการเดินเลี่ยงหนี ซึ่งเยาวชนเปลี่ยนพฤติกรรมไปจากเดิม เยาวชนเคยปะทะ กับคนในครอบครัวหรือคนอื่นโดยทันที หากมีการโต้เถียงกับคนในครอบครัว

ผู้วิจัยได้ติดตามผล 3 เดือน จากการสัมภาษณ์ สังเกตพฤติกรรม และใช้แบบบันทึกพฤติกรรม ตามลำดับดังนี้ 1) ผลการจากการสัมภาษณ์

จากการสังเกตพฤติกรรมผู้วิจัย พบว่า เยาวชนไม่ได้กระทำความผิดซ้ำ แต่เยาวชน 1 ราย แอบไปเสพยาเสพติด เรื่องการใช้ความรุนแรง เยาวชนมีการควบคุมเรื่องอารมณ์ได้ ไม่มีการทะเลาะวิวาทกับวัยรุ่นนอกบ้าน และคนในครอบครัวเยาวชน ยุติการปะทะด้วยการเดินเลี่ยงหนีไป ความสัมพันธ์ในครอบครัวเยาวชนอยู่บ้านและไม่ได้ออกนอกบ้าน เยาวชนส่วนใหญ่ไปสมัครเรียน (กศน.) แล้ว มีการเปลี่ยนพฤติกรรม และกำลังรองาน แต่เยาวชน จำนวน 8 รายมีงานทำและไปรับจ้างตามปกติกับบิดา และญาติหางานให้ทำ เยาวชนมีอาชีพทั้ง 8 ราย ได้แก่อาชีพรับจ้างทั่วไป 2 ราย เด็กปั๊ม 2 ราย ทำการเกษตร 2 รายและ ก่อสร้าง 2 ราย เยาวชนกำลังศึกษาในระดับมัธยมปลาย 5 ราย เรียนกศน.ต้น อยู่แล้ว 7 ราย อีก 10 รายไปสมัครเรียน กศน.จะไปสมัครเรียน กศน.ระดับประถม 8 ราย กำลังระดับมัธยมปลาย 5 ราย มีการเปลี่ยนพฤติกรรม เห็นความก้าวหน้าในเรื่องของความรับผิดชอบ การเรียน และการทำงาน การช่วยงานในบ้าน เยาวชนมีการช่วยล้างจาน ที่ตนเองรับประทานอาหาร กวาดบ้าน และทำตามที่คนในครอบครัวครวสั้ง การให้ความสำคัญกับเพื่อน เยาวชนใช้เวลากับเพื่อนน้อยกว่าตอนยังไม่ทำกิจกรรม กับครอบครัวเยาวชนมีความเคารพ และเชื่อฟังคนในครอบครัวมากขึ้น สุขภาพและไม่ก้าวร้าว ซึ่งแตกต่างกว่าตอนยังไม่เข้าร่วมกิจกรรม และจากใบบันทึกพฤติกรรม ให้ผู้ปกครองประเมิน พบว่า เยาวชนยังไหวพระ สวดมนต์ นั่งสมาธิ ก่อนเข้านอนในตอนกลางคืน และไปบำเพ็ญประโยชน์จิตสาธารณะ อย่างน้อยวันละ 1 อย่างที่วัด โดยส่วนใหญ่จะ ล้างห้องน้ำ ทำความสะอาด ไปช่วยงานที่วัดตามที่พระใกล้บ้านสั่งให้ทำ ซึ่งจากการใบบันทึกพฤติกรรมประจำวัน พบว่า เยาวชนบางราย 1 ราย มีพฤติกรรมเลิบบุหรี่และสัญญากับผู้ปกครองจะเลิกบุหรี่โดยเด็ดขาด จากใบบันทึกพฤติกรรมพบว่าเยาวชนสามารถเลิกพฤติกรรมการ

นอนตื่นสายได้ มี 2 ราย สัญญากับผู้ปกครองว่าจะไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด มี 10 ราย จะไม่ทำความเดือดร้อนมาให้ครอบครัว มี 5 ราย ชอบงานบริการสังคมไปอยู่ณมูลนิธิจิตอาสาโดยไม่มีค่าตอบแทน มี 1 ราย

ดังนั้น จากการศึกษาผลวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ พบว่าเยาวชนที่ได้เข้าการฝึกอบรม 7 วัน ติดตาม 3 เดือน สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การกระทำความผิดได้ ไม่กระทำความผิดซ้ำ มีแอบไปเสพยา 1 ราย แต่ส่วนใหญ่ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด สามารถลดความก้าวร้าวความโกรธได้ มีความเห็นถูกต้อง มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในชีวิตประจำวันได้ รู้จักทำงาน ไปสมัครเรียน ไม่ใช่คำพูดที่จะเป็นเหตุแห่งการทะเลาะวิวาท รู้จักหลีกเลี่ยงไม่ให้ทะเลาะวิวาทได้ ผู้ปกครองภาคภูมิใจในตัวเยาวชน และเยาวชนรู้จักใช้เวลากับคนในครอบครัวมากขึ้น มีการเคารพเชื่อฟังคนในครอบครัวมากขึ้น อยู่บ้านมากขึ้น โดยส่วนใหญ่สวดมนต์ ไหว้พระ นั่งสมาธิใช้ชีวิตอย่างมีความสุขมากขึ้น ผู้ปกครองพึงพอใจในการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีของเยาวชน และเยาวชนโดยส่วนใหญ่จะไปสมัครเรียน ให้ความสำคัญกับการเรียนมากกว่าเดิม ในเยาวชนที่ทำงานส่วนใหญ่มีครอบครัว แต่ก็มีความรับผิดชอบมากขึ้น เป็นหัวหน้าครอบครัว เลี่ยงชีพด้วยการทำงานเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม โดยไม่กระทำความผิดซ้ำ

6.7) ผลการวิจัยพบว่า

1) พฤติกรรมเยาวชนที่กระทำผิดในศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดฉะเชิงเทรา มีปัญหากระทำความผิดซ้ำซ้อนในคดีเดิม ห่างกันไม่เกิน 1 เดือน ประเภทคดียาเสพติดมากที่สุด รองลงมา เป็นคดี ความรุนแรง ลักทรัพย์ แข่งรถ และเรื่องเพศ สาเหตุจากการควบคุมอารมณ์ตัวเองไม่ได้ และไม่เรียนหนังสือ เพราะติดเกม ติดเพื่อน เบื่อหน่าย อ่าน เขียนไม่ได้ และทะเลาะกับคนในครอบครัว

2) การสร้างชุดฝึกอบรมเพื่อลดพฤติกรรมกระทำความผิดสำหรับเยาวชน ใช้หลัก ไตรสิกขา พรหมวิหาร และสังคหวัตถุ บูรณาการร่วมกับทฤษฎีแรงจูงใจ ทฤษฎีเลียบแบบและทฤษฎีเสริมแรง ออกแบบกิจกรรมให้ฝึกปฏิบัติ ตลอดระยะเวลา 7 วัน จัดกลุ่มทดลอง 30 คนเข้ารับการฝึก ควบคู่กับกลุ่มควบคุม อีก 30 คน โดยมีการวัดพฤติกรรม ก่อนการฝึก และ หลังการฝึก ใน 3 ลักษณะ คือ พฤติกรรมกระทำผิด พฤติกรรมก้าวร้าว และ ความเห็นถูกต้อง

3) ผลการทดลองพบว่า เยาวชนกลุ่มทดลอง หลังได้รับการอบรมจากชุดฝึกที่สร้างขึ้น มีพฤติกรรมกระทำผิดลดลง พฤติกรรมก้าวร้าวลดลง และ มีความคิดเห็นถูกต้อง ดีขึ้น

4) จากการติดตามพฤติกรรมเยาวชนกลุ่มทดลอง หลังจากที่ได้รับการอบรมผ่านไป 3 เดือน พบว่า ไหว้พระ สวดมนต์ นั่งสมาธิ บำเพ็ญประโยชน์วันละ 1 อย่าง มีสมาธิช่วยเหลือ มีน้ำใจ ควบคุมความโกรธ รักษาศีล สำนึกผิด และไม่มีการกระทำความผิดซ้ำ ไม่มีปัญหาทางด้านอารมณ์ ไม่มีการทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น ทุกคนรับผิดชอบต่อหน้าที่และช่วยเหลืองานบ้าน และเห็นความสำคัญของบ้านมากกว่าเพื่อน กลับไปเรียนหนังสือ และทำงานเลี้ยงครอบครัวมากกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรม

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

การทำวิจัยได้ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่ควรนำไปใช้ทำวิจัย เพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการ ที่จะต้องรู้และ ข้อยืนยันที่กว้างขวางชัดเจนยิ่งขึ้นดังต่อไปนี้

1. ศาสนควรเพิ่มและทำเครือข่ายสหวิชาชีพที่หลากหลาย เพื่อสร้างแนวทาง เรื่องการแก้ไข และบำบัด พื้น พู แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดให้มีประสิทธิภาพ เช่น การสร้างเครือข่ายทางด้านอาชีพ ในทางพุทธจิตวิทยาคือ ซึ่งเป็นมรรค 8 เรื่องสัมมากัมมันตะ และ สัมมาอาชีวะที่ดี เป็นการสร้างรายได้ ให้เด็กและเยาวชน ซึ่งอาจจะสามารถลดพฤติกรรมกระทำความผิดทางคดีได้

2. วัดในทุกๆ แห่งควรให้ความสำคัญกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดมากกว่านี้ เนื่องจากผู้วิจัยได้ไปขอความร่วมมือและหาวัดที่มาร่วมโครงการและกิจกรรมมากมาย ซึ่งบริบทของวัดอาจไม่มีความเข้าใจและยังไม่กล้าทำกิจกรรมกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด

3. โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดมากกว่านี้ ผู้วิจัยพบว่า หากโรงเรียนพบเยาวชนกระทำความผิดทางคดี มักจะให้เด็กและเยาวชนออกจากโรงเรียนทันที พักการเรียน ทำให้ขาดโอกาสทางการศึกษา ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เป็นการผลักภาระให้สังคม และชุมชน เนื่องจากเด็กและเยาวชนเหล่านี้จะไม่มีที่เรียนแล้ว ยิ่งง่ายต่อการกระทำผิดซ้ำได้มากกว่าเดิม เพราะเด็กและเยาวชนกลุ่มดังกล่าวจะไปคบเพื่อนในกลุ่มเดิมและขาดโอกาสทางการศึกษา

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่ควรศึกษาวิจัยต่อไปในอนาคต เพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการ และทางการจัดการประชุมจึงขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1) ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรพัฒนางานวิจัยและโปรแกรมให้สอดคล้องและเหมาะสมกับทุกกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะป้องกันกลุ่มเสี่ยง ในเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดให้กว้างขึ้น ป้องกันเด็กที่กระทำความผิดในสถานศึกษา ทุกสถานศึกษา เช่น เด็กที่กระทำความผิดระดับปฐมศึกษา เด็กที่กระทำความผิดระดับมัธยมต้นและมัธยมปลาย โดยศึกษาทุกจังหวัด ในระดับภูมิภาค และระดับประเทศ

2) ศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆ ที่อาจจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด เช่น ความรักชาติและศาสนา เพื่อสร้างความศรัทธา ช่วยลดความรุนแรงของอารมณ์โกรธ ในเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ลดพฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรงลงได้ หากมีความศรัทธาทางพระพุทธศาสนามากพอ ปัญหาการกระทำผิดซ้ำจะไม่เกิด เพราะเข้าถึงธรรมะ

3) ศึกษารูปแบบและกิจกรรมการแก้ไข บำบัด พื้นฟู ให้หลากหลาย เพื่อป้องกันเด็กและเยาวชน เป็นกลุ่มเสี่ยงในการกระทำความผิด มีความละเอียดและเจาะลึกเพื่อส่งเสริมศักยภาพเด็กที่กระทำความผิดในทุกสภาพและทุกสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2549). *สถิติสำหรับงานวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ซูจิรา กองแก้ว และคณะ (2558). *“ควบคุมเหล้าบุหรี่เพื่อลดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน”*. ยุทธศาสตร์ลดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน.
- จักรพงษ์ อารินวงศ์. (2555). *“การศึกษาพฤติกรรมความก้าวร้าวของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ สาขาพาณิชยการระดับชั้นปวช. 1,”* วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพบริหารธุรกิจ. บทคัดย่อ.
- พระครูใบฎีกาสุรพล อาสโณ,ดร.และคณะ. (พฤษภาคม – สิงหาคม 2559). “การนำหลักพรหมวิหารมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าอาวาสในอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี”. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*. 5 (2).
- พระครูอุทัยกิจจารักษ์. (พฤษภาคม – สิงหาคม 2559). “หลักศีล 5 : การประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของบุคคลในสังคม”. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*. . *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*. 5 (2). พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธี
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎก ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทรา. (2558). *“สถิติเยาวชนกระทำความผิดปี 2558”*, ศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำและประสานการประชุมเพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ศาลเด็กและเยาวชนและครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทรา.

282

ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (ฉบับพิเศษ) เมษายน-มิถุนายน 2560

